

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488153

Pro die decima Meditatio secunda. De amore Dei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60272](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60272)

mare, quod præcipis: Per Christum Dominum nostrum Amen.

*Dies decima.**Meditatio vigesima.**De amore Dei.*

Premissæ orationi præparatoriæ solitæ subjunges sequentia duo præludia.

Præpone tibi Deum matris instar filium suum, quem suis effudit visceribus, tenerri-
mè amantis. Excubias agit, dum ipse in cunis
sapidè & omnis curæ expers somnum capit:
expergesactum ulnis excipit, sinu fovet,
propriis lactat uberibus, gressus molientem
sustentat, ducit, dirigit, ne cespitet, im-
pingat, & corruat, omnibus eum prose-
quitur blanditiis, quas tenerrimus amor ma-
tribus erga suas proles cordis sui dimidium
dictare solet.

In secundo gratiam à Deo pete ritè cog-
noscendi suam infinitam amabilitatem, ut
eum triplici amore prosequi possis. i. amore
appretiativo, eum præferendo rebus omni-
bus,

Bb 4

bus,

bus, quæ aliquam sui æstimationem habere
& nobis in pretio esse solent, prout Deus
ex natura, & essentia sua amabilissimus, &
omni amore dignissimus meretur. 2. A
more reciproco, tenerrimè Deum redaman
do, amori amorem reddendo prout mere
tur ejus amabilissimum cor. 3. Amore gratitu
dinis, semper memore innumerorum & maxi
morum beneficiorum, ac gratiarum, quas in te
tornatiles, id est, liberalissimæ & amabilissimæ
Dei manus effuderunt. Poteris eum sequenti
bus precibus jaculatoriis hac die sæpius al
loqui: *Diligam te Domine fortitudo mea, firma
mentum meum, & refugium meum, & liberator
meus. Pl. 18. Dilectus meus mihi, & ego illi.
Cant. c. 2. Inveni, quem diligit anima mea,
venui eum nec dimittam. Cant. c. 3.*

Punctum primum.

Considera quàm amabilis, & jure aman
dus sit Deus, si essentia Divinæ naturæ in
trinseca perpendatur, hæc enim in se comple
ctitur, ac continet omne bonum perfectè,
purè, & immutabiliter.

1. Deus in se continet omne bonum
perfectè. Bonum est magnes, qui ex na
tura sua attrahit affectum, & amorem no
stri cordis, & quemadmodum magnes quò
major est, eo majoribus præditus est viribus
ad

ad attrahendum ferrum, quamvis durum, & grave; ita pariter bonum quò majus est, eò majorem sibi insitam habet vim & virtutem nostrum alliciendi amorem. Sed ubi invenes majus bonum, quàm in DEO, qui in seipso collectum stringit, & continet, quidquid bonitatis dispersum in omnibus creaturis invenitur: *Deus meus & omnia*, exclamabat ad Deum D. Franciscus.

Quid obsecro in creaturis amas, quod non sit guttula minima ex immenso mari divinarum perfectionum in creaturas defluens. Amas in aliis eximiam scientiam, & sapientiam: sed hæc comparata sapientiæ divinæ est mera ignorantia. Amas in aliis pulchritudinem: sed hæc comparata divinæ faciei, ejusque decori ac formositati, est mera deformitas, & turpitude abominabilis. Amas in aliis potentiam? sed hæc comparata omnipotentæ divinæ est mera infirmitas: Amas in aliis innocentiam, sanctitatem, pietatem, clementiam, justitiam, beneficentiam, & non advertis, has omnes creaturarum perfectiones esse meros defectus, & imperfectiones, si cum prærogativis & perfectionibus divinis conferantur. Omnis perfectio creata, si omni alio careret defectu, hunc solum sibi necessario habet connexum, quòd sit limitata, & certis terminis circumscripta: sed perfectiones divinæ omnes sunt infinitæ, & im-

mentæ nullo conclusæ termino aut fine.

Mente concipe, & in unum collige cumulum, quidquid pulchri, aut boni unquam vidisti, audisti, aut legisti; imo quidquid pulchri, boni, grati omnes homines simul unquam viderunt, audierunt, aut legerunt; subjunge postmodum hoc unicum: hoc necdum est Deus meus, nam Deus ens est his omnibus infinite majus, infinite perfectius: duplica, & reduplica centies & millies hunc ingentem cumulum conglomeratarum perfectionum, longissime tamen semper aberis à comprehendendis cogitatu divinis perfectionibus. Perge ulterius mente tecum multiplicare, & triplicare hunc ipsum jam multiplicatum cumulum innumerarum perfectionum singulis momentis toto vitæ tuæ tempore, quin usque ad finem sæculorum, semper tamen cogitatus, & idæa tuâ tantum distabit à vero, & genuino conceptu Dei, ejus perfectiones adæquante, quantum distabas prima die, qua cœpisti de hoc cogitare, & idæam aliquam moliri. Fieri nequit, vires creatas omnes excedit, etiam unam unicam tantum perfectionem divinam comprehendere, & cogitatu adæquare, quantum magis omnes in unum collectas.

Et fieri poterit, ut unica guttula ex his perfectionibus divinis in creaturas ex alto
de.

defluens tam facile cor & amorem tuum inescet, & totum abripiat, & immensus oceanus infinitarum perfectionum cor, & affectum tuum ne quidem titillet, ne dicam, tantundem obtineat? Bonum infinitum meretur amorem infinitum, & tu tam parvus, tam avarus es, ut huic in tributum debitum ne quidem amorem tuum tam exiguum, & frigidum, cor tuum tam angustum concedere aut offerre velis. Confundere, & erubescere stupiditatem, & dementiam tuam coram Deo, eumque his cum Augustino alloquere verbis: *serò te cognovi, serò te amavi.*

2. In Deo inveniuntur omnia bona purè sine ulla admixtione mali, omnes perfectiones sine omni ne quidem umbra imperfectionis. In creaturis perfectiones præterquam quòd sint valde limitatæ, etiam plurimis imperfectionibus, & defectibus sunt vitiatæ, qui si illi oculo, & sine perversorum affectuum glaucomate ritè observentur, non sui amorem, sed odium merentur. Hinc oritur id, quod communiter evenire solet, ut quo diutiùs, & familiarius agere, & conversari pergis cum creatura utut chara in hoc mundo, eo magis amor deservescat, & æstimatio minuatur, dum cognitio rei amata, & imperfectionum, ac defectuum illi inhærentium indies augetur, qui hætenus latebant à cæco amore tecti, & protecti.

Hoc

Hoc nemo facilius & melius experitur, quàm conjuges: quoties non experitur maritus se in domum & thalamum admisisse furiam infernalem, quam crediderat suam fore in hac vita perpetuam felicitatem, fidam sociam laborum & amorum, firmum adiutorium simile sibi. Credo, me à veritate non aberraturum, si dixerò, vix ullum ex conjugibus inveniendum, qui erga suam comparem constanter amat, & conservet vivum illius amoris fervorem & florem, quo primitus, & ab initio in ipsum exarserat; quæ causa hujus mutationis? Diuturnior convictus, familiarior conversatio mutua semper magis detegit defectus, qui antea non advertebantur.

In Deo evenit è diametro contrarium: quò diutius, quò sapius & familiarius cum DEO agitur, quantò melius DEUS cognoscitur, tantò magis crescit amor erga ipsum, nam semper magis & clarius DEI amabilitas menti nostræ proponitur, quæ nullum, ne quidem minimum defectum in illo detegere potest. Hoc optimè norunt illi, qui contemplativam vitam agunt; nam hi quò familiarius cum DEO agere assuescunt, propriâ docentur experientia indies magis crescente cognitione DEI, crescere in se pariter indies magis ardorem divini amoris: omnium optimè hoc sciunt & experiuntur Cœlites, quos ad amandum DEUM suavis trahit necessitas, ex clara
cogni-

cognitione & visione DEI, qua DEUM à facie ad faciem intuentur, & cognoscunt sicuti est, oriens, nam bonum infinitum, & purum ab omni fæce, & nali etiam umbra depurgatum, menti clarè objectum ita voluntate in illaqueat, & vi sine vi rapit, ut resistere, & tam dulcibus catenis se expedire non possit.

Pone tibi ob oculos omni absterso passionum, & affectuum fumo personam illam quam amas: in illa tibi placet scientia, qua pollet, sed displicet superbia, qua inflatur; aridet ejus liberalitas, sed nauseam parit ejus jactantia, suspicis ejus potentiam, sed damnas ejus violentiam; veneraris ejus majestatem, sed improbas ejus fastum. In DEO invenis scientiam sine superbia, liberalitatem sine jactantia, potentiam sine violentia, majestatem sine fastu, conjunctam amabilissimæ affabilitati: verbô: invenies omnes perfectiones sine omni mixtura vel minimæ imperfectionis.

Edicito jam; si illicia, & causæ cor tuum ad amanda objecta creata impellentes, & trahentes, licet tot in contrarium impellentibus, & absterrentibus æqualis vel etiam majoris ponderis, & numeri motivis circumseptæ tantum in te, in cor & animum tuum possunt, cur deficiente minima etiam, quæ prudenter animum tuum terreat & absterreat, ratione, tot ad DEUM, qui ab omni vel imaginariæ imperfectionis macula

ac nubecula remotissimus est, amandum illi-
 licia, & causæ moventes, impellentes, tra-
 hentes, non idipsum, imò longè & millie-
 plus in cor, in amorem tuum possint? ma-
 turè hæc perpendito, & statue, illi cor, af-
 fectus, & amores tuos consecrare, & impen-
 dere, si sapis, cui illos tot titulis de-
 bes.

3. DEUS in se complectitur bona om-
 nia, & quidem immutabiliter. Bona om-
 nia, quæ in creaturis reperiuntur, mutabi-
 litati, & perpetuæ inconstantia subjecta
 sunt, quòd te tuamet jam sæpius docuerit
 experientia.

Hominum beneficentia dando, & bene-
 faciendo seipsam exhaurit, nam donans,
 quò plus donat, tantò minùs habet, quòd
 donet, & fit pauperior, atque ad donan-
 dum inhabilior. Pulchritudo humana pro-
 prio carpitur, & extinguitur ævo, flori si-
 milis, cujus vita, & vigor vix diurnus, cu-
 jus splendor & elegantia caduca, & vix
 non momentanea: unicus sæpè halitus hanc
 splendidam lucem exsufflat. Sanctitas &
 innocentia vitæ unico etiam peccato vel
 evertitur, vel saltem foedè maculatur, nam
 in hoc statu lapsæ, & corruptæ per primum
 peccatum naturæ vix fieri potest, imò mo-
 raliter impossibile est, ut quis ordinaria
 suffultus gratia diu duret, quin peccato ali-
 quo veniali inquinetur, nisi specialis, & ex-
 traordinariæ gratiæ potentia succurrat, & à
 DEO

DEO submittantur subsidia, quòd privilegium juxta *Tridentinum Sess. 6. Can. 23.* vix alii, quàm soli Beatissimæ Virgini scimus concessum fuisse.

Hac methodo discurre de omnibus aliis perfectionibus creaturarum, nam eo ipso quòd creaturis inhæreant per accidens, illisque inesse, & abesse possint, faciliè de sua sede, & hujus possessione deturbari quævis potest ab inimica & sibi contraria imperfectione.

Nihil horum in Deo locum habet, nam perfectiones suæ DEO non inhærent accidentaliter, sed insunt essentialiter, per ipsam naturam & essentiam suam. Nullum est periculum, ne beneficentia divina unquam exhauriatur, & deficiat, nam DEUS dando & donando quantumvis munificentissimè non fit pauperior: & vena vel scaturigo divinorum thesaurorum nunquam exarescit, nec obstruitur: non est periculum, ne pulchritudo divina unquam veterascat, aut vitietur, nam DEUS licèt sit antiquus dierum, tamen nunquam cum transeuntibus annis transit, aut senescit, sed semper immutabile, & immobile stât momentum & punctum indefectibile suæ æternitatis. Nullum periculum, ne DEI sanctitas maculetur, aut contaminetur, nam DEI voluntas est prima ac suprema regula, & norma morum, in bono immutabilis.

Ita

Ita discurre & concludere de omnibus reliquis diuinis perfectionibus, attributis & prerogativis, cum omnes sint DEO, & ejus divinæ naturæ non accidentales, sed essentielles.

Suppositis & cognitis his solidissimis, & æternis veritatibus, agnosce etiam tuam deplorandam cæcitatem, qua creaturis cor tuum affixisti, & mancipasti, licet pro solo DEO factum, & paratum; potes sitim tuorum amorum, & desideriorum ardentium plenè extinguere ad fontem ipsum sublimem, illum, purissimum, perennem, & hoc repudiato eligis potius bibere ex cisternis, ex cloacis sordidis hujus terræ aquas turbidas, fœtidas, brevi deficientes, & sitim non extinguere, sed accendere solitas. Sursum corda, ad DEUM converte affectum, & amorem tuum, dic, sponde, ac promitte seriò, quòd impostertum velis eum amare, quòd nihil aliud velis amare, quam ipsum, quòd non velis amare ullam creaturam, quam propter ipsum.

Punctum secundum.

Confidera DEUM esse amabilem ob suum amabilissimum cor. DEUS debet à te amari, quia te amat, quia te amat sine ullo lucro, aut commodo ex parte sua, quia te amat sine ullo merito ex parte tua.

I. DEUS

1. DEUS te amat, nec aliâ monetâ
compensatur amor, quàm amore mutuo.
Desideranti amari, & in alterius amicitiam
se insinuare, non nemo ex antiquis Philoso-
phis hunc aphorismum præscripsit: *vis ut
ameris? ama.*

Hanc regulam erga te ipse DEUS ob-
servavit. Ipse primus fuit, qui te amaret:
suus erga te amor fuit ipsi coævus, & tam
antiquus, ut nunquam ad ejus principium
sis perventurus, nam DEUS te amavit ab
æterno; ab æterno in te suos amoris ple-
nos oculos conjecit, & te præ tot mille
millenis aliis hominibus, quos tui loco ex
immensa illa nihili abyſſo, & chao extra-
here poterat, te creavit, licet illi, qui
nunquam ex illa abyſſo emergent, te longè
gratiores, fideliores, & in redamando suo
Creatore longè ferventiores, quàm tu modò
es, futuri fuissent. Usque ab æterno de-
crevit te creare, & omnibus illis donis ac
beneficiis te cumulare, quibus te in tempore
affecit, afficere indies pergit, & perget, nam
hic suus erga te amor, qui caruit principio,
etiam carebit fine, & durabit in sæculorum
sæcula, nisi tu huic obicem ponere, vel
omnino finem imponere velis, hunc con-
temnendo, & inaudita ingratitude recipro-
ci amoris loco, odium reddendo: *miseri-
cordia Domini ab æterno usque in æternum. Psal.*
102.

Cc

DEUS

DEUS suum erga nos amorem comparat amori matris, quæ nunquam oblivisci potest partûs, quem è suis effudit visceribus: *nunquid oblivisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uteri sui? Et si illa oblita fuerit, ego tamen non obliviscar tui.* Isa. c. 49. Comparat illum cum amore nutricis, quæ brachiis suis portat, sinu suo fovet, & propriis lactat uberibus pusionem suam: *ad ubera portabimini, & super genua.* Isa. 66. Comparat cum amore patris, qui filium quamvis immorigerum, & ingratum, sed commissi erroris pœnitentem, & ad se redeuntem apertis ulnis recipit, cordi apprimit, & calidis osculis tenerrimè dissuaviatur: *cecidit super collum ejus, & osculatus est eum.* Luc. c. 15.

DEUS amat omnes universim, & in commune, sed ejus amor in omnes, in innumeros non tam divisus, quàm extensus, non impedit aut minuit amorem, aut hujus fervorem, quo singulos, & te particulariter amplectitur, sed te ita amat, uti te amaret, si solus esses in mundo, & unicum immensi sui amoris objectum: *dilexit me, & tradidit semetipsum pro me.* ad Galat. c. 2. Silice durior es, si tantus DEI erga te amor non ufficit ad te emolliendum, & mutui amoris flammis accendendum.

2. DEUS te amat citra omne suum lucrum, aut commodum ullum. An forsitan indi-

indiget suis creaturis, aut harum ope vel operâ, qui in se ipso continet omne bonum, & ab æterno sine omni creatura sibi sufficientissimus, se solo beatissimus fuit? DEUS meus es tu, & honorum meorum non eges.

Invenies quidem etiam alios in hoc terrarum orbe amicos, & qui te ament, sed fortassis ne unum quidem invenies, qui te colat & amet, qui non suam pariter utilitatem, lucrum, vel commodum spectet, & quærat. Aliqui te amabunt, quia à te sperant auxilium, & subûdium; alii, quia à te sperant patrocinium, vel intercessionem; alii, quia sibi à te promittunt protectionem. Rara, & rarissima in terris avis est, amor puræ benevolentiae, & stylo ordinario tam vetere quàm novo amor hominum in hoc mundo est amor concupiscentiae: tam difficile est in terris invenire amorem proprii lucrî, aut commodi studiò non infectum, quàm difficile est pretiosum invenire thesaurum: *qui invenit amicum, invenit thesaurum.* Eccli. c. 6.

Nimium simplex es, si credis, quòd ille, qui se tibi exhibet tam amicum & adiectum, te, tuam personam sincerè, & unicè amet: amat tuas divitias, amat tuam protectionem, amat suum genium, amat tuam nobilitatem, officium, amat seipsum in te, dum ostentat, & jactat, vel potius fingit, quòd amet te.

Cc 2

Non

Non tam malè constitutus, nec amoris proprii occulta tinea corrosus est DEI amor erga te, cùm te & tuis rebus, si quæ tamen tuæ sunt, nunquam, & nusquam indigeat, aut indigere possit: causa divini amoris erga te aliunde peti non potest, quàm ex immensa bonitate DEI. Simili veræ ac sinceræ benevolentia amore meretur, cupit, & jubet se redamari à te; & cùm tu summæ gratiæ loco petere, & demississimè supplicare deberes pro licentia DEUM amandi, & redamandi, primus ipse est, qui hunc amorem à te exigat instar tributi debiti, & tibi hunc imperet, ac si hoc indigeret: & tu post talem ac tantum DEI erga te amorem, post tale præceptum amandi ipsum, adhuc frigebis, & reluctaberis?

3. Deus te amat sine ullo tuo merito. Quod meritum prætere poteras, ut te amaret, antequam ex tuo nihilo in rerum naturam protraheris? cùm non esses? cùm nihil esses? cùm in obscuro carcere uteri materni inclusus lateres? & ex hoc progredieris jam tunc DEO rebellis, & inimicus? sed ne tunc quidem oculos suæ misericordiæ, & pietatis amovit à te, sed te regeneravit in aquis salutiferi lavacri baptismalibus, omni que absterfa maculâ originalis peccati, renovavit in anima tua, quam ipsi primitùs impresserat, imaginem vultus sui. Adolescentior factus reddidisti malum pro bono, maleficia pro beneficiis, contemptum pro amore: & ne quidem tanta &
tam

tam enormis ingratitude sufficiebat ad minuendam, vel penitus extinguendam suam erga te ferventissimam charitatem, ut tandem cessaret tibi benefacere etiam tunc, quando merebaris, ut justitia divina tot probris irritata, in reum caput mille ex nubibus detorqueret fulmina.

Tu obstupescis, quòd Assuerus eousque amoris vehementiam se abripi permiserit, & Estherem è captivis judæis puellam mancipem non tantum tenerrimè admiraret, sed etiam repudiata Vasthi Regina, & conjugè sua, illam in sponsam, thalami & solii sociam ascisceret; sed hoc tantæ admiratione dignum non est, non enim deerant causæ, ob quas Assuerus Estherem dignam judicaret suo amore, nam erat prudens, formosa, modesta, reverens, suavis, affabilis: sed tu, cum tua natura non solum eras diaboli mancipium, sed oblitus eras innumeris plagis, quando Deus in eum amoris excessum prorupit, ut pro anima tua tantam miserè sauciata sanguinem suum effunderet totum, vitam ipsam in infami crucis patibulo elidi fieret, ita tibi comparatur, ut æternam, & te ad regnum cœlestè evertatur: cum adhuc peccatores essemus, Christus pro nobis mortuus est. ad Rom. c. 5.

Tu & intellectu & fide cares, si ad tantum amoris prodigium non in summum rapere stuporem, & attonitus hæres. Sed si tibi mirum videtur, quòd Deus te amaverit

sine omni tuo merito, imò cum magno tuo demerito, longè majori admiratione digna est tua ingratitude, qua tanto amori respondes. Tuum nihilum tantopere amatur à summo bono, & summum bonum non redamatur à tuo nihilo! cui ergo reservas cor tuum, si hoc non donas totum Deo? veniam pete humillimè de tanta tua ingratitude, roga impensissimè, ut mutet cor tuum, & ex saxeo, quod hætenus monstrasti, convertat in cereum, ad omnes voluntates, ad omnes nutus divinos flexile.

Punctum tertium.

Considera, Deum esse summè amabilem & amandum ob beneficas & munificas manus suas. Ejus amor non consistebat in sterili affectu, sed ut cor tuum expugnaret, & cogeret, ad se dedendum, & subdendum divinis desideriis, voluntatibus, & imperiis, illud coronâ cinxit, & obsedit innumeris beneficiis, omnis generis, ordinis & classis 1. naturæ. 2. gratiæ. 3. unionis hypostaticæ.

I. Numera, si potes beneficia, quæ tibi Deus contulit, ad statum & ordinem naturæ spectantia. Primum, & reliquorum beneficiorum omnium basis ac fundamentum est creatio ad imaginem suam, & quidem talis, ut tibi conferret corpus sanis & integris sensibus, animam suis potentiis, & facultatibus optimè instructam, & exornatam.

Poterat tibi conferre corpus, oculis impeditis,

ditis, luscum, visu privatum, cœcum; poterat te creare surdum, mutum, claudum, mancum, manibus pedibusque captum, monstrum, debilem, infirmum, vivumque morborum omnium seminarium; poterat animæ infinitas potentias ita ligare, & impedire, ut mente captus, perpetua stoliditate, aut dementia oppressus, omni rationis usu privatus, bestię, quàm homini similiorem vitam duceres; poterat te condere hebetem, stupidum, stolidum, bardum, ineptum ad omnia, ad omnes scientias, ad omnes artes, ad civilem vitam, stipitis instar, & trunci.

Poterat rerum cursum, & ordinem facile ita disponere, ac permittere, ut nascereris ex parentibus barbaris, incultis, efferis, conditione vilibus, bonis fortunæ destitutis, pauperimis, vitæ statu, ac genere infamibus. Et quod stupendum ac dolendum est, si Deus non tam larga, & liberali manu in te effudisset, sed strictiore tibi contulisset beneficia naturalia, hæc ipsa parcitas te coëgisset ad omittenda plura sceiera, ad quæ perpetranda contra ipsum liberalissimum horum largitorem Deum, modo abuteris hac ipsa sua liberalitate, his ipsis multiplicibus beneficiis.

Hoc beneficium creationis non simplex, non unum tantum, sed multiplex & toties multiplicandum est, quot momenta vitæ hætenus à te actæ effluxerunt, nam conservatio est, & æquivalet novæ, & continuæ in momenta sin-

gula creationi. Væ tibi, si Deus te vel unico momento cessasset conservare, nam illo ipso momento tu esse cessâsses, in pristinam tui nihili abyssum relapsus.

Neque hic pedem siste, sed perge ulterius: ito per singulas & omnes creaturas sensibiles, quas Deus propter te, & ad tuum obsequium non tantum creavit, sed singulis etiam momentis providè conservavit; numera, multiplica jam, & ini computum horum beneficiorum. Propter te creati, & hæctenus conservati sunt cœli, sol, luna, planetæ, stellæ firmamenti omnes: propter te terraqueus hic globus totus, silvæ, maria, herbæ, campi, agri, segetes, arbores, fructus, flores, horti, animalia, pisces, cum omnibus mixtis, & elementis? credisne post hanc multiplicatam multiplicationem, & computum te in summam aliquam certam contrahere posse numerum omnium horum beneficiorum tibi à Deo factorum?

Sed neque hic terminus est beneficiorum divinorum ad naturæ ordinem spectantium. Annumerandus est utique specialis beneficii loco immediatus concursus & influxus Dei in quamcunque actionem & operationem tuam etiam purè naturalem, ut cum aliquid intelligis, aliquid vis, aliquid aspicias, & vides, aliquid audis, aliquid loqueris, scribis, gradum moves, nam absque hoc simultaneo concursu fores ramo arido, & ab arbore avulso similis, qui nec folia, nec fru-
ctum

Etum progerminare potest: superadde concursum divinum singulis momentis necessarium in omnes operationes omnium aliarum creaturarum ad tuum obsequium: ad tuum commodum, & utilitatem concurrat DEUS in cursum solarem, lunarem, planetarum, totiusque firmamenti, & machinæ sive sphaeræ cœlestis, horum in inferiora influxus, in pluvias, in nives, in ventorum motus, mutationes, aspirationes; dum ignis te illuminat, te calefacit, aqua te refrigerat, terra fructificat, Deus te pascit in cibus, te, tuumque cerebrum confortat, & roborat in odoribus, te delectat in saporibus, te recreat in coloribus, in floribus, & viroribus pratorum, mentem excitat, & elevat in harmoniis musicis. Considera, & contemplantur jam ingentem Exercitum beneficiorum, quem Deus ut Auctor naturæ in aciem eduxit, ad expugnandam saxeam reluctantis cordis tui duritiam.

II. Verumtamen pauca videri possunt omnia, quæ hæctenus adduxi, si cum alia æquali multitudine beneficiorum longè altioris ordinis, quibus te obsidet, & obruit, ut Auctor gratiæ, comparentur.

Non te in statu puræ naturæ, ut poterat, reliquit, sed te ad longè sublimius subsellium, tibi & tuæ conditioni, & statui nulla ratione debitum, ad ordinem supernaturalem prorsus gratuito evexit; ut autem eò fa-

cilius finem tam excelsum, ad quem te elevavit, & exaltavit, consequi posses, ita disposuit, ut ex progenitoribus Catholicis nascereris, à teneris unguiculis, ab ipsa usque infantia in sinu sanctæ Ecclesiæ educareris, & cum lacte veram, Catholicam, Apostolicamque fidem sugeres, atque imberes. Per sacrum Baptismum tibi portam aperuit, & ingressum ad Congregationem, & Communionem omnium Fidelium, ad fruendum bonis & thesauris spiritualibus, qui inveniuntur in Ecclesia, Sacramentorum, sacrificiorum, indulgentiarum, Verbi Divini, sacræ Scripturæ veræ, & sinceræ, librorum Canonicorum, exemplorum bonorum, quibus justis omnibus prælucent, directionis securæ, quam à spiritualibus Patribus & in via vitæ peritis ducibus, accipere potes. His thesauris, & bonis omnibus caruisses, si inter hæreticos, Mahometanos, Judæos, vel Gentiles & idololatrias natus horum errores cum lacte imbibisses, & falsis eorum doctrinis ac dogmatibus à teneris imbutus, viam perditionis cum ipsis inivisses.

Tria supernaturalium gratiarum genera, quæ omnes te concernebant, & ad te spectabant, hinc merentur specialem mentionem, & considerationem. Primò, auxilia gratiæ divinæ prævenientis, comitantis, & subsequenti: tot illustrationes, & supernalumina intellectui, tot inspirationes, & suaves impulsus voluntati, tot stimuli, tot
in-

instinctus cordi tuo desuper immissi, tot
 occasiones salutem operandi subministratæ,
 tot adjumenta in hunc ipsum finem interius
 exteriusque suppeditata.

2. **Habitus gratiæ** justificantis, & san-
 ctificantis, qui consistit in speciali aliqua
 participatione divinæ naturæ; per hunc
 in filios Dei adoptamur, per hunc con-
 sequimur jus capiendi hæreditatem æter-
 nam regni cœlestis, hæredes quidem Dei,
 cohæredes autem Christi; cum hac gratia
 tanquam radice, & matrice reliquarum vir-
 tutum omnium tibi infusi sunt habitus tam
 virtutum theologicarum, quàm moralium
 unàcum septem donis Spiritûs divini.

3. Remissio peccatorum quam tibi toties,
 & tam misericorditer concessit divina boni-
 tas, præservando, & liberando te ab in-
 ferno, quem meritus fueras per tua pecca-
 ta. Hoc beneficium majus & excellentius
 est, quàm illud fuisset, si te infernali car-
 ceri jam intrusum ex eodem liberasset, sicut
 longè majus & præstantius beneficium à Deo
 Beatissimæ Virgini præstitum est eam ex spe-
 ciali privilegio à peccato originali, ne illud
 incurreret, præservando, quàm quod no-
 bis præstat, nos, postquàm illud incurrimus,
 ab hac macula liberando, & abluendo. *Nisi*
quia Dominus adjuvit me, habitasset in inferno ani-
ma mea. Ps. 93. Numera, si potes, momenta
 singula secuturæ æternitatis, quæ sunt innu-
 mera & infinita, & tibi met ipsi dicito; to-
 tidem

tidem sunt beneficia mihi à Deo concessa, postquam mihi vel unicum peccatum mortale remisit.

III. Tot & tam grandia hæctenus enumerata, nobisque à Deo concessa beneficia vix æstimari merentur, omnemque suum splendorem videntur amittere, si comparantur beneficiis, quæ tibi Deus contulit, ut Auctor unionis hypostaticæ. In quatuor classes hæc beneficia tam excellentia dividit Mater nostra Ecclesia in hymno, quem nobis præcinit in Festo Theophoriæ: *Se nascens dedit socium, convescens in edulium, se moriens in pretium, se regnans dat in præmium.*

Primum beneficium est incarnatio Verbi Divini. Ut te ad se amandum astringeret, & quodammodo cogeret non fuit contentus, quòd te sibi fecerit similem, sed se insuper voluit facere similem tibi, vestiendo se carne humana, & assumendo nostram naturam, fermè ut olim Alexander Magnus ad conciliandum sibi Persarum affectum & amorem Persis consueto se induit habitu. Si hoc divinæ charitatis ingeniosum inventum te non movet, pejores ipsis dæmonibus, qui nullum unquam hujus classis, aut huic similem accèperunt favorem; *Nusquam enim angelos apprehendit, sed semen Abrabæ.* ad Hebr. c. 2.

Sed quia per hoc beneficium se immediatè unierat, & communicaverat soli humanitati Christi JEsu, ulterius se etiam voluit immediatè communicare, & conjungere tibi in sacro.

facrosanctæ Eucharistiæ mysterio, dilatando immensum Incarnationis beneficium, & in nos uberiùs derivando, & dum seipsum totum tibi dat, & donat, evacuando, ut ita dicam, atque in te effundendo totum thesaurorum suorum omnium ærarium. *Divinitas sui erga nos amoris velut effudit.* Trid. Sess. 13. cap. 2.

Sed necdum satis: nam postquam tibi donavit suam divinitatem, in se insuper suscepit pœnas tuæ humanitati peccatrici debitas. Pro te laboravit, sudavit, alsit, passus est, sanguinem suum pretiosissimum fudit, & vitam ipsam dedit infinites pretiosior omnium hominum vitâ. Quid poterat facere majus, vel amplius? *Si majorem hac charitatem nemo habet, quàm ut animam suam ponat quis pro amicis suis.* Joan. c. 15.

Qualis æstus amoris super omnes amoris excessus non sit, & fuerit vitam dare, vel potius prodigere pro infensissimis suis inimicis, & tanto suo impendio solvere lytrum pro redemptione, ac libertate, & debitis tam gravibus, ut his expungendis, & eluendis, non suffecisset integrum mare sanguinis, quod ex omnium simul hominum, quin & animalium in victimam mactatorum dissectis venis confluere potuisset.

Sed neque hic sistit impetum & excessum suum Dei erga te amor: plus ultrà: donat seipsum tibi non tantum ad tempus, & in hac vita; sed etiam in altera vita, & in æter.

ternum, constituendo pro æterna beatitudine animæ suam divinitatem, & pro beatitudine corporis ac sensuum tuorum suam humanitatem.

Si quis ex hujus mundi principibus aliquem suorum subditorum ob præclarè gesta dignè remunerari cupit, donat ipsi catenam auream cum appenso numismate suam effigiem referente, censum annuum, nobile aliquod feudum, speciosos dignitatum, & officiorum titulos, etiam in feros posteros suos propagandos. Deus tibi donat non solum bona amplissima, & æterna à se distincta, sed dat & donat seipsum in æternum, & facit ut vivas non jam tua, sed sua vita divina, ut sis beatus suâ ipsius, & propriâ beatitudine. O charitatem immensam, & incomprehensibilem! Si ergo Deus vult esse totus tuus, esto tu totus Dei, & te totum Deo offer, da, dona, & consecra, cum D. Ignatio ita Deum alloquendo:

Suscipe Domine universam libertatem meam, accipe memoriam, intellectum, & voluntatem meam. Quidquid habeo, vel possideo, tu mihi largitus es: id tibi totum restituo, ac tuæ prorsus voluntati trado gubernandum. Amorem tui solum cum gratia tua mihi dones, & dives sum factus, nec quidquam ultra posco.

Amen.

INDEX